

„The Word“ - Ukrainian Weekly

СЛОВО

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

Рік 1. Регенсбург, неділя 25 листопада 1945 Ч. 3.

Останні вісті

АЙЗЕНГОВЕР — НАЧАЛЬНИК ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

Вашингтон. Воєнне міністерство США повідомило про призначення генерала Айзенгера начальником генерального штабу американської армії, на місце генерала Маршала, що уступив. В Європі функції генерала Айзенгера переймає генерал Мк Нарней.

НОВИЙ УРЯД У ФРАНЦІЇ

Париж. Генерал де Голь створив коаліційний уряд, що складається з 6 соціалістів, 6 членів республіканського народного руху, 3 безпартійних та 1 заступника поміркованої лівої партії.

Де Голь є прем'єром та міністром національної оборони. Воєнним міністром є лівий католик, а міністрами внутрішніх і зовнішніх справ — безпартійні. Провідник комуністичної партії Торез увійшов до кабінету як міністер без портфеля. До комуністів належать також міністерства господарства, індустрії, праці та озброєння.

ВИСТУП УКРАЇНСЬКОГО ПОСЛА У КАНАДІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

У канадському парламенті виступив з промовою в оборону українських скитальців Антін Глинка, український посол з округу Вегревель.

Прем'єр Етлі перед американським конгресом

Вашингтон. Бритійський прем'єр Етлі під час свого перебування в США виступив з промовою перед обома палатами американського конгресу.

Він заявив, що цивілізація має опертися на основних принципах християнства. «Це моє переконання» — сказав він, — «що організація Об'єднаних Народів має бути чимось більшим, ніж звичайною умовою між поодинокими державами. Вона має бути виразником волі народів усіх країн. Ніякі природні кордони не можуть бути охороною від військового нападку... Ми мусимо створити таку можливість, щоб люди усіх країн могли жити в спокої. Ми мусимо дивитись світові проблемі в очі. До того ж, я вважаю, буде помилкою думати завжди про війну або про охорону перед небезпечною війною. Ми повинні багато більше думати про засоби та шляхи до відбудови миру.

США — це найважливіша потуга в світі. Але Америка не загрожуватиме жодній іншій державі. Ми вважаємо військової сили Америки, а також Британії й інших народів, за зняття, що служать інтересам світової безпеки та є гальмом агресивних дій. Братерство між США та Великою Британією служить не тільки інтересам обох держав, але уявляє за себе приклад для мирного об'єднання усіх народів в організації «Об'єднаних Народів».

Далі, говорячи про програму британської партії праці, Етлі сказав, що дехто в Америці думає, що соціалістична партія змагає до знищення свободи думки, релігії та преси. Ці люди помиляються. «Ми визнаємо», говорить Етлі, «право людини провадити своє власне життя. Але ми визнаємо також, що ця свобода має там свої межі, де вона зупиняється».

ДОСЛІДИ НАД АТОМОВОЮ ЕНЕРГІЄЮ В СССР

Москва. СССР провадить інтенсивні дослідження над проблемою атомової енергії. Як повідомляє московський щоденник «Ізвестія», російські фізики, що працюють над проблемою космічного проміння, відкрили в тих промінних частини важкого протону. Дослідження провадяться в спеціально влаштованій лабораторії в гірських околицях Вірменії. Під час дослідів використано тяжкий магнет вагою на три тони, магнетне поле якого розкладає космічні проміння на основні частини та дозволяє виміряти їхню енергію. Дослідники керує проф. П. Капіца, відомий російський дослідник атомів.

ШВЕДСЬКИЙ УЧЕНИЙ ТВЕРДИТЬ, ЩО ЗА 3 МІСЯЦІ МОЖЕ СТВОРИТИ АТОМОВУ БМБУ

Стокгольм. Член шведського Інституту Нобля проф. Зігбан заявив, що за 3 місяці зміг би створити атомову бомбу та що її виробничий процес є такий простий, що кожний знаєць науки про атоми міг би її зробити.

Професор Манне Зігбан, що в 1924 році одержав нагороду Нобля в ділянці фізики, зробив при тому цінне зауваження, кажучи: «Я мусив би мати на те потрібне вивчення та фонди».

же та обмежує свободу інших людей. Для приватної ініціативи є і буде місце. Але коли великі підприємства стають могутніми, а тим самим монополіями, то ми вважаємо недоцільним захищати монополі в приватних руках. Отже ми думаємо, як і більшість людей у Великій Британії, що в сучасному світі господарче життя усієї країни мусить бути спільноване, коли ми хочемо допомогти окремій людині в її правах.

Про британську торговельну політику Етлі висловив думку, що не можна створити в

Спілка „Українське Мистецтво“

ГРОМАДЯНИ!

Великої руїни й лихоліття зазнала наша батьківщина: погоріли міста й села, погоріли музеї, архіви, бібліотеки та інші надбання нашого народу в ділянці матеріальної й духовної культури. В полум'ї пожеж спопеліли твори майстрів слова, пензля й долота. Український народ стоїть перед загрозою культурного занепаду.

Тільки напружена праця народніх мас і творчі потуги української інтелігенції можуть надолужити великі втрати.

В єднанні — сила! — наже кооперативна мудрість.

В єднанні праці й матеріальних засобів — запорука успішної масової акції в напрямі відбудови і збирання та збереження культурних скарбів.

Щоб надолужити втрати, щоб виробити й поширити мистецькі твори та видрукувати наукові книжки, твори красного письменства, шкільні підручники, часописи й журнали, ЗАКЛАДАЄМО СПІЛКУ «УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО», кооперативу з обмеженою поруною в Регенсбурзі.

Кожний з нас мусить взяти участь у відбудові України відповідно до своїх сил, засобів і спромоги. На чужині чи на рідних землях перебуваючи, мусимо пам'ятати про свій обов'язок перед Україною і докладати всіх сил

до витворення культурних цінностей всюди, де перебувають українські люди.

Звертаємося до широких кіл українського громадянства з закликом:

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ КООПЕРАТИВИ!

Членом Спілки може бути кожна правна й фізична особа, коли подасть заяву про вступ та внесе членський пай і вписове. Фізична особа мусить мати 21 рік віку. Членський пай становить 50 марок. Вписове 5 марок.

Кількість паїв необмежена.

Заяви про вступ у члени Кооперативи та пай приймає скарбник Спілки в приміщенні Комітету Бездержавних Українців у Регенсбурзі щодня від 9 до 12 години.

Громадяни з інших міст і сіл Баварії можуть слати пай та вписове на адресу скарбника Видавництва: Савчук Петро, Регенсбург, Нойффарплаг 14. II.

Випуском тижневика «Слово» та інших друків Спілка позначила своє життя. Шліть добровільні датки на зміцнення пресового фонду тижневика «Слово».

Кличемо всіх українців підтримати Кооперативу «Українське Мистецтво» масовим вступом у члени, щоб вона могла якнайкраще виконати своє завдання перед громадянством і Україною.

НАДЗІРНА РАДА

ДИРЕКЦІЯ

ВИБОРИ В БОЛГАРІЇ

Вашингтон. Уряд США повідомив Болгарію, що не визнає болгарських виборів, які відбулися в неділю 18 листопада, бо не відбулися вони шляхом вільного голосування. Також США стримається за призначання болгарського уряду та з мировими переговорами з ними доти, доки не буде загарантоване переведення вільних виборів.

Підчас виборів у Болгарії з 18 листопада, голосувало від 70 до 80 відсотків населення. Опозиційні партії проголосили бойкот виборів.

США ТАКОЖ ВИВОДИТЬ СВОЇ ВІЙСЬКА З ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ

Вашингтон. Державний Департамент США оголосив про виведення військ з Чехословаччини, крім російських, про що повідомлялося, до грудня п. р. Крок цей подітований тим, що союзні війська більше не потрібні «для охорони чехословацького народу перед нагістичним знущанням».

УРЯДОВА КРИЗА В ІТАЛІЇ

Рим. Італійський уряд видав нові розпорядження про поборювання фашизму, наслідком чого наступили нові арештування. Через господарські труднощі Італії та невдачу дотеперішніх спроб дійти до заключення остаточної мирової угоди з аліантими, таємні прихильники фашизму спричинили урядову кризу кабінету Паррі. Ліві партії роблять урядові заклад, що він недостатньо поборював постійні напади на комуністичні станції в південній Італії.

Заява трьох великодержав у справі атомової бомби

Вашингтон. Народи над питанням атомової бомби між президентом Труменом, британським прем'єром Етлі та канадським прем'єром Мекензі Кінгом закінчилися. 15 листопада проголошено заяву трьох великодержав про вислід наради. У заяві говориться, що таємниця атомової бомби буде затримана доти, поки встановиться світовий мир. США і Велика Британія не бажають затримати виключно для себе таємницю атомової енергії та її застосування. Заява остерігає світ перед небезпечною пліт'ю нової зброї, проти якої нема оборони. Подробницями будови атомової бомби поділяться США і Велика Британія з усіма 51 членами Об'єднаних Народів з умовою взаємності. Для цього мусить наступити між Об'єднаними Народами повна зміна всіх воєнних таємниць та досягнень. Три великодержави роблять увесь світ відповідальним за ряттування цивілізації та готові перебрати ініціативу у свої руки. Атомовою зброєю, як і всякою іншою роду військової зброї, мусить бути назавжди виключені з озброєння всіх поодиноких держав.

Заява передбачає створення комісії Об'єднаних Народів для контролю користування атомовою енергією в промисловості та для гуманітарних цілей, щоб запобігти можливостям застосування її у воєнному промислі. Створення комісії для справ атомової енергії має наступити по можливості ще перед новим роком, поки відбудеться пленарні збори Об'єднаних Народів.

КРИЗА У ФРАНЦІЇ

Париж. Генерал де Голь відмовився від ідеї створення уряду, про що повідомив листово президент французьких Народніх Зборів Фелікс Гуена. Преступаючи до творення уряду, де Голь передбачував, що новий кабінет буде складатися з комуністів, соціал-демократів та поступових католиків, як це було узгоджено на початку з цими партіями. Непорозуміння наступило тоді, коли провідник комуністичної партії Франції Торез зажадав для комуністів одного з трьох найважливіших міністерств: внутрішніх справ, закордонних справ або воєнного міністерства. Однак де Голь обстоював при тому, щоб члени кабінету

ту вибрати згідно з його думкою. Провідник комуністів обвинувачує де Голя, що він образив комуністичну партію твердженнями, що вона ставить інтереси Советського Союзу вище інтересів Франції. Переговори де Голя з комуністами опинилися на мертвому пункті.

Президент французьких Народніх Зборів Фелікс Гуен скликав голий усіх партій та повідомив їх про реєгнацію де Голя. На зборах прийнято одностайно постанову про скликання засідання Народніх Зборів, що мають вибрати нового шефа уряду. Поступові католики домагались далі, щоб новий уряд очолював де Голь. Комуністи і соціалісти не зайняли ясного становища до нового упорядкування де Голя творити новий уряд. Комуністи заявили, що коли не буде створений національний уряд під керівництвом де Голя, вони виставлять кандидатуру нового прем'єра. Як кандидатів на нового шефа уряду згадувався провідник комуністичної партії Тореза, президента Народніх Зборів Фелікса Гуена та Жуо, секретаря професійних спілок.

Генерал де Голь вислав нового дієта до Народніх Зборів з пропозицією прийняти його димісію, або затвердити його мандат. Народні Збори на своєму останньому засіданні дали знову де Голеві повноваження творити уряд з трьох найбільшніх партій. Голосувало за ним 400 послів, проти голосів комуністів.

Париж. Французькі конституційні народні збори вибрали знову де-Голя тимчасовим головою держави. Підчас голосування віддано за нього 555 голосів проти одного, що утримався. Усі партії, від правих до лівих, голосували за нього. Генерал де-Голь буде головою держави до заду, поки національні збори затвердять нову конституцію.

На підставі закону, затвердженого національним голосуванням дня 21 жовтня, генерал де-Голь має право створити уряд, що може бути повалений тільки виразною заявою недовіри більшої частини національних зборів.

Процес у Дахав

Дахав. У Дахав почався перший на американській землі процес проти воєнних злочинців. На лаві підсудних є 40 німців, урядові управи та члени охорони колишнього концентраційного табору в Дахав, яких обвинувачено в тому, що в час від 1. січня 1942 року до 29. квітня 1945 ділали проти воєнних законів та звичаїв. Акт обвинувачення закладає підсудним мордування, торгування, морення голодом та інші злочини, яких допу-

сталися вони посередньо або безпосередньо на громадянах держав, що були в той час у стані війни з Німеччиною. Такі ж злочини були виконували на полонених. Акт обвинувачення подає, що від 1942 р. в наслідок надужиття, в Дахав померло або замордовано 30.000 осіб. На процесі виступатиме 50 свідків.

* У Будапешті почався процес проти колишнього мадярського прем'єра Ічреді.

НОВИЙ МАДЯРСЬКИЙ УРЯД

Б у д а п е ш т. На Мадярщині створено новий уряд Салтана Тільді, провідника партії дрібних власників. В склад уряду входять дев'ять міністрів, членів партії дрібних власників, чотирьох комуністів, чотирьох соціал-демократів та один член національної селянської партії. До комуністичного міністра внутрішніх справ приділено двох державних секретарів, одного соціал-демократа й одного члена партії дрібних власників, що завідуватиме поліцією.

ПОВСТАННЯ В ІРАНІ

Тегеран. В північно-західному Ірані (Персії) вибухнула повстання. Обозрені частини сепаратистичної «демократичної армії» маршкують з Міянег на Тегеран. Один з вищих іранських офіцерів заявив, що ситуація є дуже поважна. Підчас зайняття повстанцями Міянег, воєно одного іранського капітана жандармерії, чотирьох воєнків та двох урядовців залізниці. Терен повстання знаходиться під советською окупацією.

КІНЕЦЬ МОНАРХІЇ В ЮГОСЛАВІЇ

Београд. В Югославії відбулися вибори, в яких прийняло участь 85 відсотків населення. До виборів була оголошена лиш одна листа національного фронту Тіта, в склад якої ввійшли комуністи, республіканці, аграрна партія, соціалісти та незалежні демократи. Опозиційні партії у виборах участі не приймали. Як заявив маршал Тіто, підсумки виборів означають кінець монархії. Король Петро повинен зректися усіх претензій до трону. Опозиційні партії, що відмовилися приймати участь підчас виборів, повинні мати свободу дій, якщо будуть послуговуватися «легальними й чесними засобами».

ПРИСУД НА ПРОЦЕСІ В БЕЛЬЗЕНІ

Люнебург. Бритійський військовий суд на процесі в Бельзені засудив за злочини — мордування й туртурування в'язнів у концентраційному таборі — 11 обвинувачених, в тому числі коменданта табору Йозефа Крамера, на кару смерті через повішення, одного на досмертну в'язницю, 14 підсудних на ув'язнення від 10 до 15 р. чотирьох від 1 до 5 років, 14 обвинувачених виправдано.

НЕСПОКІЙ У ПАЛЕСТИНИ

Лондон. Заявою англійського міністра закордонних справ про призначення частини Палестини для жидів, не задоволені ні жиди, ні араби. Між жидівськими націоналістами і британською поліцією прийшло знову до зударів, підчас яких були вбиті та ранені. Араби протестують проти відступлення жидам дальших просторів краю, коли жиди домагалися для себе усієї Палестини. Жидівські домагання знаходять підтримку громадянства й уряду США.

НОВИЙ ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ УРЯД

Батавія. Др. Сокарно, «президент» так званої індонезійської республіки, розпустив свій уряд. Новим індонезійським прем'єром та міністром закордонних справ став Султан Шаріф. Підчас перебування владі, Шаріф заявив, що його уряд зриває усія зв'язки з японцями та відмовляється від застосування сили в індонезійському русі. Бритійські та голландські кола в Батавії вітають нову зміну в політиці індонезійських націоналістів.

ПАПА ПРО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ У НІМЕЧЧИНІ

Ватикан. В інтерв'ю з кореспондентом одного паризького часопису, Папа заявив, що Ватикан знає про переслідування священників та вивезених осіб у Німеччині. Однак про нелюдський характер націонал-соціалістичного утиску Папа не мав повної картини. Також неможливо було інтерв'ювати або подавати поміч. Щойно після звільнення стало можливим організувати місці для допомоги вивезеним.

ПРИСУД НА КОЛИШНЬОГО МІНІСТРА СОЛЯКОГЛЮ

Атени. Присуд смерті на Георгія Солякоглу, грецького прем'єра підчас німецької окупації, замінено на досмертну в'язницю. Солякоглу підписав перемир'я з німцями без удоволення від уряду та військових командувачів.

ВІЙНА КОШТУВАЛА ЯПОНІЇ 12.933.000.000 ДОЛЯРІВ

Токіо. Пресове агентство в Кіото повідомляє, що за найповнішим обчисленням японського міністерства фінансів, війна в Китаї та на Тихому Океані коштувала Японії 12.933.000.000 доларів.

Американські війська забезпечують спокій в Європі

Н ю - Й о р к. Генерал Айзенговер заявив на бенкеті, влаштованому на його честь в Бостоні, що втримання миру в Європі вимагає наявності відповідних військових сил. «Якщо б американські воєнки», — сказав він — «виступили заскоро, незабаром наступив би кінець миру, і ми даремно провадили б цілу війну. Коли б ми у демобілізації своєї армії в Німеччині пішли задалеко, могли б німці зробити з того висновок, що ми не доросли до своїх завдань. Ми несемо також відповідальність за осіб, усунених із своєї батьківщини. Ми не можемо їх залишити поза увагою, а повинні надалі продовжувати наші заходи, щоб довести до відповідного рівня їхнє життя. Американський воєн має право балкати повернення на батьківщину, але слід думати також і про інший бік справи. — що Америка повинна виконати зобов'язання перед самою собою та світом».

Генерал Айзенговер подав також дефініцію американської громадської думки на світ та

демократію. Він сказав: «Методи, що ми їх застосовуємо в Європі для єдності альянських військових сил, мають своє повне значення також тут та в усюму світі. Ми мусямо тільки прислухуватися до думки наших європейців та її респектувати. Велика Америки полягає в тому, що ми не піддаємо послухові ніяких «шефів». Усі наші проблеми розглядаються цілком відкрито, і кожний має право на повне визнання його думки. Ми можемо у нас прилучатися до постанов більшості, проте меншість не втрачає свого значення».

США ПОТРЕБУЄ ЛЕТУНСЬКИХ БАЗ В ІСЛАНДІЇ

Лондон. Дипломатичний кореспондент лондонського часопису «Таймс» повідомляє, що США почали переговори з ісландським урядом про придбання летунських баз в Ісландії. Кореспондент додає, що в громадських колах Ісландії висловлюються проти надання такого роду концесій у мирний час.

Додаткові фонди для УНРРА

Вашінгтон. Президент Трумен звернувся до конгресу з пропозицією призначити для УНРРА додаткові фонди на суму 1.350 мільйонів доларів. Згідно з постановою Рад УНРРА, кожна держава, що є членом цієї організації та територія якої не була знищена війною, має виплатити для УНРРА додаткову контрибуцію в розмірі одного відсотка від річних прибутків цієї держави в 1943 році. Як заявив президент Трумен, гроші, які ці держави вже частково сплатили, використано для допомоги й відбудови країн південно-східної й східної Європи та на репатріацію осіб, примусово вивезених до ворожих країн.

Країни північно-західної Європи, а саме Франція, Бельгія, Голандія, Данія й Норвегія, хоч і були зайняті ворогом, але мають достатні засоби в чужій валюті та кредити, будуть самостійно спроваджувати потрібні їм товари. Польща, Чехословацїна, Югославія,

Греція, Албанія та інші держави, що не тільки потерпіли внаслідок ворожої інвазії, але цілком позбавлені закордонної валюти та джерел кредиту, будуть користатися з допомоги УНРРА.

В рамках бюджету 50 мільйонів, УНРРА устійнула програму допомоги дітям та матеріям з немовлятами в Італії. Також опрацьовано програму допомоги Китаєві та збільшення допомоги Австрії, що має бути трактована окремо, а не разом з Німеччиною. Крім цього, УНРРА має розширити допомогу для України та Білорусі, що були головною ареною боїв між Советським Союзом та Німеччиною.

Як повідомляють з Вашингтону, закордонна комісія США вирішила утриматися від призначення нових фондів для УНРРА аж до часу одержання від генерала Айзенговера точного звіту про ситуацію в Європі.

Процес у Нюрнберзі

Н ю р н б е р г. 20 листопада о 10 год. почався у Нюрнберзі процес проти головних воєнних злочинців. Проект пересунення процесу на два тижні відхилено. Процес триватиме приблизно три місяці.

У хвилині, коли замикаємо це число нашого часопису відомі нам побіжно за американською пресою у німецькій мові такі дані про два дні нюрнберзького процесу.

20 листопада (перший день процесу) в годині 9. військові стійки почали приводити підсудних до судової зали в в'язниці, що віддалена лише на 100 — 130 метрів від будинку суду. Першими трьома, що опинилися на лавках підсудних, були Герінг, Гесс і адм. Редер.

Підсудні сидять у двох лавках. В першій: Герінг, Гесс, Ріббентроп, Кайтель, Розенберг, Франк, Фрік, Штрайхер, Функ і Шахт. В другій лавці: Деніц, Редер, Шірач, Завкель, Йодль, Пашен, Зайс-Інкварт, Шпеер, Нойрат і Фріче.

В лавках перед підсудними — їхні оборонці. За підсудними — американська варта в білих шоломах і поясах. Підсудні убрані дбайливо. Вони пожавленно розмовляють між собою, лише фон Гален мовчазний. Гесс приписує з собою якусь книжку, яку час від часу читає.

Загальну мовчанку порушив перший предсідник трибуналу англійський суддя Джофрей Лоренс, звертаючись з закликом до всіх присутніх, щоб процес відбувався згідно з найліпшим звичаєм і сумлінням та без жодного натиску з будь якої сторони.

Після того до слова прийшли прокурори, що відчитали акт обвинувачення. Першу частину акту обвинувачення зачитано в англійській мові прокурором США.

Другу частину зачитав представник Вел. Британії, третю частину читав представник Франції. Четверту частину акту обвинувачення відчитав російською мовою більшовицький полковник Юрій Бокров, що заступає головного більшовицького обвинувача Рудека, що захворів.

Після обідньої перерви суд продовжував засідання. Воно було присвячене дальшому відчитуванню акту обвинувачення. Американські, англійські та французькі

судді — в тогах, більшовицькі — у військових одностроях.

Другий день процесу (серед 21 листопада) почався внесками оборони в справі властивості суду, правної основи процесової процедури і в справі покликання знавців міжнародного права. Трибунал відкинув внески оборони.

Підсудні можуть порозуміватися з своїми оборонцями підчас розправи при допомозі записок, а крім того можуть з ними говорити кожного вечора.

Після внесків оборони виголосив промову проти підсудних представник США, прокурор Джексон.

Усі підсудні заявили, що вважають себе невинними у тому, в чому їх обвинувачують. Альфред Йодль заявив: «Перед моїм Богом і перед моїм народом маю чисте сумління. Я певний!» Тільки Гесс, коли мав заявитися щодо вини, крикнув: «Ні!». Предсідник звелів записати в протокол цей викрик Гесса як заяву про його невинність.

В процесі бере участь коло 250 журналістів: 100 з США, 50 англійських, 40 французьких, 30 російських. Для німецької преси зарезервовано 5 місць. Своїх журналістів прислали також Іспанія, Польща, Норвегія, Югославія, Китай, Канада, Куба, Австралія, Палестина, Туреччина і багато інших країн.

Нюрнберзький процес ведеться в 4 мовах: англійській, французькій, російській і німецькій.

ВІДКРИТО ЗАПАСИ НІМЕЦЬКИХ ОТРУЙНИХ ГАЗІВ

Н ю - Й о р к. Бритійські та американські війська відкрили величезні запаси отруйних газів. Лише в Західній Німеччині знайдено 250.000 тонн цих газів.

Американський генерал Альден Вайтг, повідомляючи про це відкриття, заявив, що викриття великої кількості газів є остаточним доказом того, як далеко сягала німецька підготовка до газової війни. Усі німецькі виготовлення будуть тепер спроваджені до Америки та досліджені.

* Бритійська влада розв'язала концерни Круппа та перебрала його у свої руки.

ІТАЛІЯ НЕ БАЖАЄ КОНТРОЛІ ПІДЧАС ВИБОРІВ

Р і м. Прем'єр Феруччіо Паррі заявив, що Італія не потребує контролю союзників підчас італійських виборів. Таким чином його заява заперечує твердження генерал-майора Альфреда Д. Ворда, шефа штабу головної квартири альянсів в Касерті, що італійський уряд просив сам про контролдо підчас виборів.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ НІМЦІВ

Ш т у т г а р т. Як повідомляє комітет для евакуації й переселення німецьких біженців, до Баварії переселять один мільйон німців з Угорщини та Чехословащини. 540.000 біженців поселять в американській зоні Вюртенберг-Баден та 460.000 у Великому Гессені. Перших 200.000 прибуде вже до американської зони в грудні п. р. Ціла ж кампанія переселення має тривати протягом семи місяців.

АРЕШТОВАНО 13 ФАШИСТИВСЬКИХ ОРГАНІЗАТОРІВ В ІТАЛІЇ

Р і м. Арештовано 13 чоловіків та жінок, обвинувачених в організації розв'язаної фашистської дивізії «Талієнто» дати новий доказ, що фашизм пробує існувати далі як підлітлий рух.

Поліційне з'ясування, в якому цей рух окреслюється як «неофашистський», каже, що між арештованими знаходиться б. майор дивізії «Талієнто», яка допустилася злочинів у північній Італії, член національної республіканської гвардії та одна вдова, що в її домі сходилися заговорники.

БРИТІЙЦІ КРИТИКУЄТЬ ВАРШАВСЬКИЙ РЕЖИМ

Лондон. Як пише «Сендей Обсервер», британський уряд повідомив недавно польський уряд про те, що, на британський погляд, варшавський уряд не виконує своїх зобов'язань щодо гарантії свободи преси та слова.

АВСТРАЛІЯ СУДИТИМЕ ЯПОНСЬКИХ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНЦІВ

Мельбурн. Мельбурнське радіо принесло вістку, що в Австралії буде в скорому часі встановлений спеціальний військовий суд над японцями, обвинуваченими у воєнних злочинах проти австралійців.

ЧІАНГ-КАЙ-ШЕК ЗА САМОСТІЙНІСТЬ КОРЕЇ

Чунгвінг. Генералісимус Чіанг-Кай-Шек заявив, що Корея мусить бути вільною і самостійною державою, якщо має бути забезпечений мир у Східній Азії та в світі. 200 корейським політикам він сказав, що над проблемою Кореї порадиться з США, СССР та Англією.

Якщо Корея не буде самостійною, заявив Чіанг-Кай Шек, не буде також повною китайська самостійність.

США ДОПОМАГАЮТЬ КИТАЙСЬКОМУ ЦЕНТРАЛЬНОМУ УРЯДОВІ РОЗЗБРОЮВАТИ ЯПОНЦІВ

Вашінгтон. Китайські комуністи виступають з гострою критикою проти США, що нібито американці допомагають військам центрального уряду тим, що перевозять це війське повітряною дорогою з однієї частини до другої. Відповідаючи на це, політичні круги у Вашингтоні заявляють, що американські літаки й фльота перекидають китайські війська до північного Китаю, щоб виконати окупаційні завдання та розбороти 1.100.000 японців, які знаходяться під Великим Монгольським Муром. Решту 400.000 японців оточили вже й розбороти китайські регулярні війська. В Пейшіну денно висаджується від двох до чотирьох тисяч китайського регулярного війська, що його перевозять американські літаки.

Пропозиція китайського центрального уряду заміритися з комуністами додає надії у Вашингтоні, що Китаєві вдається врятуватися від громадянської війни. Якщо приїде до компромісу, то він напевно буде осягнений вислідом уступок Чункінгу для комуністів.

ЗВІЛЬНЕНІ АМЕРИКАНСЬКІ ЛЕТУНИ НЕ ПОПОВНЮЮТЬ РЯДІВ КИТАЙСЬКОГО ВІЙСЬКА

В а ш і н г т о н. Офіційно повідомлено у Вашингтоні, що армія США не допомагає військам центрального уряду Китаю доповнювати його ряди звільненими зі служби американськими летунами. Американське військове правління висновок, що американські летуни та моряки звільнені на перебування в чужій країні, якщо не бажать вертатися до США. В Китаї не видно ще досі інструкцій в справі видавання такого дозволу. В повідомленні додано, що нема також особливих обмежень для звільнених з військової служби летунів, що бажать перебувати в Китаї.

КОРОТКИЙ ФЕДЕЛЕТОН

ДОРОБИВСЯ!

Росте! Розвиваємося! Куємо свою долю! Одне слово, ще не змерла козацька мати!

Це так, коли громадянин брав часопис до рук, гордим оком обкидав чотири сторінки друку у таким самим рухом ховав його в кишеню.

Я став збоку й серце росло мені в грудях з радості, що не гіпнолою колодою по світу валяюся а прикладаю руки до того діла. З такими думками й пішов додому в оселю.

Не поспували мого урочистого настрою дрібні домашні епізоди, як: в хаті нема світла, бо хтось стонки викрутив; ти весь день поза домом, а тут нема кому стати в чергу за придлом, бо вже три рази по дві години в черзі стояла і не достояла... На все це я махнув рукою й пішов спати.

Перший сон був дуже неспокійний, і я впаив з ліжка. Але це непорозуміння: я не впаив з ліжка, бо його не маю. Ліжка мені тільки приснилося. Дальший сон був спокійний, я був під вражінням появи часопису. Тай і сон же я мав!

Ми святкували 25-ліття появи «Слова» у відбудованому Мюнхені, у залі 5-ти поверхового Пресового Дому — Концерну «Слово», при вулиці Шевченка, що лупить Мюнхен з Карлсфельдом (це за той час Карлсфельд так розрісся — ми молода нація!) Величаво зала, жироцолі кидають жмутами світло на зібрану громаду в святкових строях (пані у вечірніх сукнях, панове у фраках — все з УНРРА). Настрій піднесений. На естраді президіальний стіл, а за столом — редакція «Слова». Промови, читають привітальні атомограми, підносять лаврові вінки. Я встаю, щоб відповісти на привітання, та в той момент пронизує мій мозок думка:

«Невжеж 25-літній ювілей «Слова» святкуватимемо в Баварії?! Це мене так вразило, що я онімів і... прокинувся.

Все ж таки під впливом своєї великої місії йду до редакції без сніданця (мокрі дрова не хочуть горіти). День чудовий, сонячний. То нічого, що тепер осінь — в моєму серці весна!

Вже по дорозі почалося:

«В, пане, так не їде! Скільки шуму, а лише тижневик. Нам денника треба і то на 10 сторінок. Люди люблять писати, легше їм стане, як писатимуть. Може, перестануть сваритись».

Українські табори в англійській зоні

Перейдімо коротко по українських таборах в англійській зоні, що є розкинені в границях від Кассель — Гановеру до Гамбургу — Любека і Кілю та до данського кордону.

Табір у Гайденаві біля Гамбургу має всі потрібні модерні урядження. Проживає там близько 4.000 українців. В таборі є православна та греко-католицька парафія, народна школа та дитячий садок (150 дітей!). Працюють курси англійської мови, танців та руханки. Є сильна дружина футболу. Табір видає щоденну газетку. Харчі — добрі. Все одержують пакунки від Червоного Хреста. Гайденав надається особливо на осілок української науки.

Дальменсгорст, на захід від Бремену. Це один з кращих таборів. Є там близько 500 осіб.

Мюнстер, на південь від Гановеру. Близько 2.000 українців. Це табір для хлопців. Дівчат нема, бо всі виїхали заміж. Є аматорський гурток, хор та освітні установи.

Гослар, на південний схід від Гановеру. Живе там близько 2.500 осіб у двох таборах, а частина приватно. Життя їх добре організоване. Вживаються заходи, щоб відкрити українську гімназію.

Гановер — це свого роду центр українського життя. Перебуває там до 3.000 українців, у таборах і приватно. Є там невели-

кий табір «Січ», в якому живуть українці, що працюють. Життя їх є організоване, порушено клопотання, між іншим, про заснування видавництва книжок та часописів. Працює там театральна група Горювенка, що має великий успіх в англійцях.

Бравншвайг — характеристичний тим, що українці гуртуються біля «Українського Інформаційного Бюро».

Галендорф, на південь від Бравншвайгу. Це один з найбільших таборів в англ. зоні, в якому є понад 3.000 українців. Є там дві церкви та два хори. В Галендорфі має свій осілок театр. Група Манька, що об'їздить околицю. Клопочуть, щоб англійська влада визнала цю групу офіційно.

Табір у Карюгені, над морем. Нараховує близько 1.200 осіб. Життя розвивається жваво. Є всілякі майстерні та курси. Відчувається великий брак інтелегенції.

Кіль, над морем. Українська колонія має понад 1.500 осіб. Культурне життя поживає, бо живе там більше інтелегенції, між іншим, деякі поети та драматурги. Проводяться постійні науково-популярні виступи при численній аудиторії.

На кінець згадати треба, що українці в деяких таборах встановили зв'язок із земляками у США та Канаді й ведуть постійне листування.

«Це лиш початок, — кажу, — на другий місяць вже буде 10 сторінок, а по Новому Році буде вже два рази на день».

Погода трохі гіршає і настрої спадає на одну октаву.

Мої роздумування перериває знайомий професор, що йде до міста; не до редакції, а до магазину обміняти даровані непаристі черевки.

«Що ви, панове! Так має виглядати часопис?»

І почав поазбукою вичисляти. Віра в наше добре діло захиталася. Тимчасом почав накрутати доп.

Так дійшли до Комітету. Через вікно вже побачив, що білим листом падає сніг.

В початковій гамір, стоять гуртками люди й жваво розмовляють, дехто піднесеним тоном. В руках мають «Слово».

«А! Ось один з них! Почекай, брате!»

На щастя, кличе мене один знайомий і каже:

«Скандал! Чому ви не згадали про кухню?»

«Про небижчика говорять добре, або нічого не говорять».

Непомітно стараюся перейти до редакції. В останній хвилині заступає мені двері один пан. Це той, що так гордим оком оглядав учора часопис. По виразу обличчя пізнаю, що часопис вже докладно прочитав.

По за спиною проходять мурашки. Не думаю вже про почесне завдання журналіста, а очима шукую дверей і рятунку.

«Ви мене не знаєте, пане? Як ви смієте?! Та в ту мить відчиняються двері з редакції, і я вскакую до кімнати. По кількох хвилинах приходжу до себе, обкидаю оком присутніх й раптом назріває у мене постанова:

«Панове! Я вже маю досить! Думав прислужитися справі, та дарма».

«Я хочу жити. Я нічого не винен».

Не хочу. Йду до табору, буду краще видавати білий хліб, ділити консерви. Це краще для мене. Може скорше ліжко і дрова дістану. Прощайте!»

Семен Пеховатий.

ВИСТУП ПОЕТА ЮРІЯ КЛЕНА

Українське громадянство Регенсбургу 22. 11. 1945 р. мало справжнє культурне свято. Спілка «Українське Мистецтво» та Редакція «Літературних Новин» влаштували виступ визначного поета Юрія Клена. Автор збірки «Прокляті роки», «Каравети» і багатьох поезій, що були оздобою періодичних видань, цього разу прочитав свою поему «Попіл імперій», яку присутні вислухали з великим зацікавленням, навіть з якимсь напінням. Натхненні вірші Юрія Клена своєю майстерністю і патосом захоплювали присутніх. Автор — досконалий читач, має виразну дикцію, що текє слів підкресляти, бо його читання було дійсно артистичне.

Від Редакції та громадянства поета привітали і подякував за виступ ред. С. Довгаль.

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В АНГБУРЗІ

Український таборовий театр в Ангбурзі, що складається з артистів колишнього Лівінського Театру, виставив інсценізацію «Землі» В. Стефаніка для таборових глядачів.

Заходами культурно-освітнього відділу табору відзначається незбаром філософський факультет колишнього Вільного Українського Університету в Празі.

В українському таборі діє декілька тяжких Народній Українській Університет для широких кол таборових студентів.

При Обласному Українському Комітеті в Ангбурзі засновано Спілку Українських Інженерів і Журналістів. Спілка проєкує видавати літературно-мистецький журнал.

Для вшанування річниці смерті Митрополита Шептицького відбулася в українському таборі вчорашня Академія. Доповідь про життя й діяльність Митрополита зачитав проф. Ісаїв. Опісля проф. Д. Дорошенко, ген. В. Петрів та С. Жук поділилися з присутніми своїми споминами про зустрічі з князем української Греко-католицької Церкви. Після деклямації, у виконанні артистів української сцени п. Блавацького та п. п. Левцької і Н. Дорошенко урочиста академія закінчилась відвідуванням національного гімну.

ВІДКРИТТЯ ДВОХ ФАКУЛЬТЕТІВ В ГАЙДЕЛЬБЕРЗЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Гайдельберг. З дозволу Військового Правління відкрито цими днями в гайдельберзькому Університеті, заснованому в 1386 р., медичний та теологічний факультети.

Едгар Снас 2) ЗНИЩЕННЯ й ВІДБУДОВА УКРАЇНИ

Підчас моїх відвідин Советського Союзу наприкінці 1944 року, бажав і дізнатися, скільки в цьому році відбудовано. На кожному кроці вказували мені на непероборні грудюці, що тоді — це підчас війни — ставали на перешкоді у відбудові. Проте перші кроки відбудови можна вважати значним ділом.

З інформацій, що мені подавали, ясне було одне — і не є, може, найпершим завданням мого звіту, — що саме Україна буде відбудована, мабуть, ще скорше за всі інші, підчас війни окуповані країни Європи, і то не лише порівняно до передвоєнного рівня, але далеко більше. Як тільки промислова продукція знову буде цілком урухомлена, тоді Советський Союз досягне стану більшого добробуту, ніж перед 1941 роком.

Теперішній стан має, очевидно, сумну картину. Найвідчутнішим є брак робочої сили. Серед мільйонів українців, вивезених до Німеччини, були найкращі робітні сили. Я відвідав одну фабрику, де перше працювало 6.000 робітників, тепер є zatrudнених там заледве 220 осіб. На іншій фабриці працює тепер лише 30 робітників, а перед війною її робітничка залога становила 700 чоловік. Ще гірше виглядає на справу в дрібному промислі та ремеслі: тут здебільшого робітниками були жиди. В Україні жило перед війною біля півтора мільйона жидів, переважно ремісників і робітників; вони тепер майже зовсім зникли, вимордовані та вивезені.

У кожній ділянці вражає печукий брак робітників-чоловіків. З 3.900 трактористів, що в цьому році перейшли вилки, було тільки 400 чоловік. В університетах те саме явище: декан одного українського університету розповідав мені, що з-поміж 2.300 студентів, які слухають лекції в імпровізованих аудиторних залах (будинку Університету висадили німці в повітря безосередно перед відступом), чоловіків є всього 400.

Жінки виконують також майже всю працю в очищуваних руїні: невимовний труд, що з дим зв'язаний, рідко коли знаходить повне признание. В одній з колишніх фабрик я приглядався, як кілька сотень жінок і молоді намагались голіруч (мало є приладдя та тачок) очистити звалища. Мені здавалось, що ніби вони були зайняті працею, що тягнеться ціле життя.

Коли ж навіть знайдеться доволі рук до праці та матеріялу, тоді ще дуже кульгати-муть можливості відбудови з браку засобів транспорту. Українська адміністрація мала давніш до вжитку десятки тисяч вантажних вагонів; тепер має вона можливо кілька тисяч поламаних возів. Досі відновлено лише потрібні для війська залізничні лінії та мости. Також у хліборобстві дається цей брак сильно відчутти; не вистачає 70 відсотків тракторів і 80 відсотків коней. Електростанції, ковальні, залізні й металургійні фабрики в Україні майже зовсім знищені. Відбудова їх щойно почалася. Велика частина українського промислу мусить стояти бездіяльно, поки не будуть відбудовані великі греблі на Дніпрі й не почнуть працювати ковальні Донбасу.

Всупереч усім труднощам, що я міг їх завважити ще наприкінці 1944 року, одне є безперечним: за один рік встигли українці, майже без ніякої допомоги та ще й у завіршій війні, зробити свою країну презадатню. З абсолютного боржника в советському господарстві змінилася вона знову на дійсно продуктивну область! І це діло перевели майже виключно жінки, діти й старики, що після трьох років війни й терору вилізли зі своїх землянок і негайно з усією енергією взялися за працю.

Високомайстерним ділом були живча 1944 року. Широкі простори країни були ще по-бойовицями, проте всі управні області, навіть ще неочінені від мін поля, охопила хлібозаготівля. Вагацько рільничих робітників наклало при цьому життям. До праці втягнуло все, людей і худобу, все, що могло тягнути плуг або борону, орудувати вилами чи ін-

шим хліборобським знаряддям. Все півальне населення й частину армії змобілізовано на збір врожаю. 70 відс. урожаю зібрано серпом і косом.

В кінці жовтня 1944 р. український уряд подав до відома, що засівна площа становить майже дві третини у порівнанні з 1940 роком, і врожай пшениці дав три чверти пересічного передвоєнного збору. Це значило, що ніхто не буде шість зими терпіти голоду. В той час, коли українські робітники лишались на сході, українські пастухи й погоничі пригнали знову назад усю худобу, евакуйовану перед тим на схід. Поверотці розселились на просторі всієї республіки так, що вже з кінцем 1944 року близько 80 відсот. українських колгоспів почало знову годівлю худоби.

Український Наркомат Рільництва видав минулої осені селянам наказ відбудувати на нові їхні доми й оселі. У листопаді вже надавалося до замешкання понад 100.000 домів. Держава видала розпорядження виготовити моделі будинків, що мали б служити селянам за взірць по їхніх селах. Такий модель передбачає 5—6 покоїв. Балки якнайпростіше пов'язані й скріплені. Покривля солом'яна. Цілий дім дається збудувати з допомогою сокири й пилки, без особливих допоміжних засобів, не витрачаючи багато цвяхів. Селяни одержують дерево з державних лісів та дістають допомогу в транспорті. Кожному, хто буде хату, дає уряд безвідсоткову позику в розмірі 10.000 рублів. Ця позику він покрити витрати на матеріял, оплату праці. П'ятнадцять чоловік може, за допомогою нових метод, збудувати одну хату протягом місяця.

З кінцем 1944 року випомповано воду в 22 ковальних у Кривому Розі та відбудовано 37 гутничих печей. Відбудовано 23 вальняні сталі та урухомлено понад 500 вугільних копалень. У порівнанні з передвоєнною, сьгоднішня продукція відіграє, очевидно, незначну роль.

Кілівський промисел 1944 року дає лише восьму частину передвоєнної продукції. В інших частинах Советського Союзу відбудовано

чимало промислових підприємств, щоб 1945 року мати можливість одержати 15—20 відсотків продукції 1940 року. Проте ще 1945 року 85 відсот. продукції буде призначено для ремонту й відбудови будинків, а тільки 15 відсот. піде на постачання машин.

Хочу ще додати один або два приклади, щоб показати теперішній стан на Україні у порівнанні до решти Советського Союзу. Слід зразу одверто сказати, що війна знищила окуповані області, але в багатьох місцевостях середньої й південної Росії та Сибіру війна принесла величезний поступ у модернізації та механізації. Десять десятків величезного простору Союзу ніколи не були окуповані, ані бомбардовані. Промислова й рільничка продукція подвоїлась від 1940 року в численних областях.

Не раз стверджували урядово, що Советський Союз здобув 1943 року рівень передвоєнної продукції у різних важливих галузях промисловості. Це, здається, стосується особливо продуктування воєнного матеріялу. Сама Росія, без України, випродукувала більше гармат, танків та літаків, ніж перед війною, завдяки (а це мало не останнє місце) допомозі американського промислу у місцевих державній формі.

Коли ж, зрештою воєнну продукцію переключити на рейки мирної, досягне Советський Союз напевно вищого рівня промислової продукції, ніж він мав 1941 року. Також можливо, що продукція Советського Союзу при допомозі імпорту з США, пережене вже 1948 року передвоєнну продукцію промислових та сільсько-господарських дібр.

При мирному розвитку мав би СССР можливість досягти в 1960 році найвищого, за винятком США, життєвого стандарту в цілому світі. Проте це тільки слаба потіха на цю пору для втомлених війною жінок і чоловіків, перед якими стоять ще довгі роки зусиль, праці й раціоналізації; а це слаба, зрозуміло, для українців, які мають сплатувати найбільшу частину рахунку.

(«Нойе Авсезе», № 1)

Наші втрати

ПОМЕР ПРОФ. ДМИТРО АНТОНОВИЧ

12 жовтня п. р. у Празі помер відомий знавець українського театру й образотворного мистецтва проф. Дмитро Антонович, син відомого українського історика Володимира Антоновича. Покійний народився 15 листопада 1877 року в Києві. Починаючи з студентських часів, бере діяльну участь в революційному русі, та стає основоположником «РУП» і української соціал-демократичної партії. Пізніше Д. Антонович віддається вивчати мистецтва, багато подорожуючи по західній Європі. На еміграції від 1921 р., перебуває на початку у Відні, а пізніше в Празі, де працює в літературній і науково-педагогічній діяльності та стоїть на чолі багатьох наукових і мистецьких установ.

В 1923 р. стає пок. проф. Антонович заповником українського історико-філологічного товариства в Празі. В 1925 р. бере участь у створенні Українського Музею в Празі, директором та невтомним працівником якого був майже до самої смерті.

Проф. Д. Антонович написав декілька фундаментальних праць, до яких в першу чергу належить «300 років українського театру», «Скорочений курс історії українського мистецтва» та праця про Шевченка як малювача (у варшавському виданні творів Шевченка). Крім того, його перу належить багато розвідок, статей і рецензій в галузі мистецтва.

Зі смертю проф. Д. Антоновича українська наука й фронт активних наукових працівників зазнали великої втрати.

ПАМ'ЯТІ О. П. КОСАЧ-КРИВИНОК

В неділю 11 листопада в Авгсбурзі померла Ольга Петрівна Косач-Кривинок.

В особі Ольги Петрівни Косач-Кривинок український народ втратив велику патріотку й сумлінного громадського діяча. Як сестра Лесі Українки, Ольга Петрівна, після смерті своєї матері Ольги Петрівни Косач-Драгоманової, була спадкоємицею Лесино архіву та охоронцем ідейної спадщини старшої сестри. Ользі Петрівні ми вдячні за збереження і опрацювання багатющого зібрання Лесі Українки, а також укладання докладного переліку документів, що мають першорядне значення для майбутнього біографічного зведення.

Ольга Петрівна Косач-Кривинок розвивалася, як громадська людина, також під впли-

вом дядька, матері, а також і самої Лесі. Скінчивши петербурзький жіночий медичний інститут, Ольга Петрівна подалася на роботу лікаря, до мас нашого народу й керувала земським патронатом над сільськими дітьми в селі Лоцманська Кам'янка, де перебувала до 1919 року. В Катеринославі ж Ольга Петрівна видала високочинну працю Лесі Українки — «Історію східних народів», яку можна вважати перлиною нашої науково-популярної літератури. Пізніше Ольга Петрівна брала якнайактивнішу участь у виданні творів Лесі Українки. Останні роки життя вона видала на збирання й опрацювання Лесиної спадщини. Працюючи, тяжко захворіла й закінчила своє життя. Вічна пам'ять Людямі й Працівникам!

Світозар Драгоманів

ВИСТАВКА РУЧНИХ РОБІТ

В одному з домівок на оселі в Регенсбурзі відбулася виставка ручних робіт чужинських комітетів при УНРРА. Опісля була вона перенесена до міста для американських військових гостей.

Воєнні обставини й перерваний контакт з рідним краєм не дозволив поодиноким національним групам розгорнути весь чар і багатство свого народного мистецтва. Все ж таки ця неповна виставка відзеркалювала душу й культуру кожного народу. А брали тут участь українці, литовці, білоруси й поляки.

Найбільш своєрідним й одноцилім був український відділ, що притягав чужинців чарами нашої вишивки й народних стрібок. Всі зразки народного мистецтва, крім кераміки й писанок, були там виставлені. Виставка мистецтва в малій кімнаті, так, що декорації й експонати творили одну гармонійну цілість. Стіни були прикрашені гудульськими килимами й портретами Шевченка та Митрополита Шентницького. Найбільше було вишивок низом, особливо сорочок, рушників, серветок, настільників і хустинок. Привертали увагу вироби з кораліків (пояски, торбинки, гердани). Гудульську різьбу бачили ми в альбомах і касетках. Доповняли виставку пані в народних строях.

Успіх виставки був найкращою нагородою за працю для Жіночої Секції, що все зробила, щоб гідно зарепрезентувати нас перед світом.

Ukrainian technical husbandry Institute

Український Технічно-Господарський Інститут

Ukrainisches technisch-wirtschaftliches Institut

Regensburg, Lieblstraße Nr. 2/I

Дирекція УТГ оголошує ВПИС на такі студії з аудиторним навчанням:

I.

ВИСОКОШКІЛЬНІ СТУДІ

Тривалість студій — 8 семестрів.

1. Ветеринарно-зоотехнічний відділ Агрономічно-Лісового факультету у Мюнхені.
2. Агрономічний і лісовий, підвідділи Агрономічно-Лісового факультету у Регенсбурзі, або в одному з маєтків (Баварія).
3. Хеміко-Технологічний і Будівельний відділи Інженерного факультету в Регенсбурзі.
4. Економічний факультет з відділами: 1) Торговельно-Банковим, 2) Промисловим, 3) Місцевому самоврядуванню, 4) Статистики й аскурації та 5) Кооперативним — в Регенсбурзі.

УМОВИ ПРИЙНЯТТЯ:

Для дійсних студентів — матура. Подати: 1) прохання до Дирекції, 2) копія освітнього документу, 3) короткий життєпис.

ШКІЛЬНА ОПЛАТА:

20 марок вписового і 250 марок за семестр, яка в залежності від обставин може бути зменшена.

ТЕРМІН ВПISУ:

до 1 грудня 1945 року. Початок викладів 26 листопада.

ВИСОКОШКІЛЬНІ ФАХОВІ КУРСИ

1. Агроедагогіки — в Мюнхені.
 2. Громадської Агрономії — у Регенсбурзі.
- Студії тривають 2 семестри. Умови прийняття: висока або середня сільсько-господарська освіта. Оплата: 10 марок вписового і 250 марок за семестр.

* Проф. Отто Ган, колишній директор інституту гайзера Вільгельма в Берліні одержав нагороду Нобля (галузь хемії) за 1944 рік за важливі винаходи в галузі атомової енергії. Проф. Ган перебуває тепер у США.

* Фінський біохемік проф. Артур Віртанен з Гельсінки одержав нагороду Нобля (галузь хемії) за 1945 рік.

II.

СЕРЕДНЬОШКІЛЬНІ СТУДІ

Тривалість студій — 4 семестри.

1. Ветеринарно-Тваринницький Технікум в Мюнхені.
2. Лісовий Технікум в Регенсбурзі.
3. Технікум садівництва, городництва й парківництва в Регенсбурзі.
4. Агрономічний Технікум в Авгсбурзі.
5. Технікум хатнього господарства в Регенсбурзі.
6. Землемірно-землевпорядний Технікум в Авгсбурзі.
7. Середня Торговельна Школа в Регенсбурзі.

ВПIS переводиться до 1 грудня в поштові скриньки Українського Комітету в Регенсбурзі або листово на адресу УТГ в Регенсбурзі (Lieblstraße 2/I).

ПРИ ВПISІ ТРЕБА ПРЕДЛОЖИТИ:

- 1) прохання про прийняття,
- 2) завірений відпис документів про освіту,
- 3) короткий життєпис.

Умови прийняття: Освіта не менше 6-ти класів гімназії.

Оплата студій: вписове 10 марок, за навчання 250 марок за семестр або 150—200 марок за триместр. Оплата може бути в ратах або в залежності від обставин може бути зменшена.

Докладні відомості: в проспектах навчання.

Регенсбург, 27 жовтня 1945 р.

Дирекція УТГ

Permitted by authority of Military Government.
November 1945

Редагує Колегія. — Видає Спілка «Українське Мистецтво», кооператива з обм. поручкою в Регенсбурзі. — Адреса Редакції і Адміністрації: Регенсбург, Нойпфарцляц 14. II.

Satz und Druck: Friedrich Pustet,
Graphischer Großbetrieb, Regensburg.

ОГОЛОШЕННЯ

Віктора Гладного, розшукує сестра Клавдія Гладка, Регенсбург, Адм. «Слово». (1—2)

Доктора Данилевича Олександра з дружиною Кісею з Відня, розшукує др. Шустов Михайло. Пляттінг, Прайсінгштр. 2, або до Адм. «Слово». (1—2)

Петришина Олексу з Ярослава, розшукує мати Анна Петришина. Ноймаркт, Дурханглігер, Баварія. (1—6)

Кривулича Івана, розшукує син Володимир. Адреса: Комітет Бездер. Українців, Регенсбург, Нойпфарцляц 14. (1—2)

Лазаревича Тараса, пошукує мама Лазаревич Степанія, Регенсбург, Ріхард-Вагнерштр. 8. (1—6)

Лев і Ольга Лаби (були біля Дрездена), дайте про себе вістку. Таня Дереш, Адм. «Слово». (1—1)

Пошукується фахова вчителька до дитячого садку в оселі Гансгофер. Зголошення в Комітеті, Нойпфарцляц 14. (1—2)

Василя Данилишина, Онуфрія Данилишина, розшукує Григорій Данилишин, Штравінг, Казернштасе бльок 3. (1—5)

Дружину Полю Данченко, дочку Валю, батька Данченка Григорія і маму Василю, розшукує Данченко Іван, Оберріед 47, Крайс Дегендорф, пост Меттен. (1—3)

Шунаю Павлуха Романа, ур. 9. III. 1927, Павлуху Ірину ур. 22. III. 1929, Сліву Іванну ур. 29. III. 1926 у Львові — Павлух Юстину, Міттергайт, Глясверк 20. II, Крайс Тіршенройт. (1—2)

Стасишина Петра з Луцька, розшукує дружина Ірена. Новий Ульм. Укр. табір, бльок 2/43. (1—4)

Інженера Ногута Ільня із Бранденбурга, інж. Павла Теодоровича із Бергів, Ольгу Лябову із Вікіт, Левка Букатовича із Риманова, Омеляна Цісика і Андрія Мазикевича із Кришніці та Володимира Коліду із Березова, шукає Юрій Теодорович, Народна школа, Регенсбург, Оселя. (1—1)

Односельчан із с. Глудна, повіт Коросно, шукає був. управитель Нар. Школи у Глудні, Юрій Теодорович, Регенсбург, Нойпфарцляц 14. II. (1—1)

Соболя Бориса, уродженого 1925 р., розшукує сестра Марія, заміжня Яримович. Подавати на Адміністрацію «Слово». (1—2)

Всіх знайомих шукає Стефа Яворська-Мишна. Траунштайн, Кіндгартенштрассе № 2. Укр. Комітет. (1—1)

Бойно Галина і Ганна, Словацьчина, прошу подати вістку. Інженер Заборський Тарас. Траунштайн, Кіндгартенштрассе, Укр. Комітет. (1—1)

Петрашенко Семен, шукає брата Михайла, Зілбернегасе 11, Регенсбург. (1—1)

Казанського Анатолія, розшукує дружина Марія. Подавати на Адміністрацію «Слово». (1—2)

Вашенка Віктора розшукує мати Юлія. Писати на Адміністрацію «Слово». (1—1)

Помазан Тамару, розшукує Віра Рожанська. Адміністрація «Слово». (1—1)

Смігурського Івана з Перемишля, розшукує родина. Адміністрація «Слово». (1—3)

Марків Віру, дочку, ур. 1922 року, з Тарнополь. Останньо жила в Банцен (Сахсен), шукає мати Марків, Карльсфельд, табір, барак 17. (1—1)

Др. Шиманського Григорія, розшукує Вахнянин Лев. Швабмюнхен, Янштрассе 8, біля Авсбургу. (1—4)

Божко Галину, останньо у Варшаві, розшукує Вахнянин Лев. Швабмюнхен, Янштрассе 8, біля Авсбургу. (1—4)

Панчишина Мирона, Федунів, Янних, Геня Петрівського і Семеня Віктора, шукає Войко Петро. Регенсбург, Нойпфарцляц 14. Український Комітет. (1—3)

Лозинського Віктора з дружиною Ольгою, розшукує тестя і дочка, Гайдельберг, Шіллерштрассе 31 I. (1—4)

Розшукою братів Волошина Василя та Гриця, знайомих, що мають якісь відомості, прошу сповістити на адресу: Регенсбург, Укр. Комітет, Евгений Волошин. (1—2)

Розшукою брата Климентія Дудяка, з Чортківщини, Ротенберг OT Гастете Ламм, Дуляк Степан. (1—4)

Галину Андрееву з Корнвєстгайму (коло Штутгарту), розшукує І. О.-к. Всіх, хто знає, прохання повідомити через Адм. «Слово». (1-1)

Юрну і Зюник Добровольські. Дайте вістку. Тета Наталка, Пляттінг, Міхаельсбухштрассе 322, а бай Степе. (1—2)

Дочку Марію Пилипович, Анастасію Косміна, розшукує Косміна Петро, Регенсбург, Редакція «Слово». (1—3)

Яцевича Йосифа і Софію, Думанчука Григорія, Стефанію і Марію, розшукує Марків Лонген. Зголошення до Адм. «Слово». (1—2)

Братів Михайла і Василя Павлишина, сестру Анну, розшукує Анастасія Косміна. Редак. «Слово». (1—3)

Созанського Юрка, розшукує Іваненко Михайло. Відомості про нього проситись подати до редакції «Слово». (1—3)

Головна Ів. Пил., розшукує Валю. Відомості подати до редакції «Слово», Регенсбург. (1—3)

Романовського Віктора, О. Ярослава Княгиницького, доктора Микола Шлемкевича, Теофіла Хомина, шукає Степанія Романовська-Хомина, Штраскірхен, бай Пассау, Пфарргоф. (1—2)

Михайла Гнатишина і Марію та знайомих (які перебували останньо в Судетенланд — Райхенберг), шукає Анна Гнатишина, Пассау, Шпіцберг 6. (1—3)

Родичів, брата Андрія та знайомих зі Львова, шукає Лебєтєвський Володимир, Регенсбург, Нойпфарцляц 14. II. (1—2)

Алдохин Микола, розшукує свою дружину Сушенко Клавдію, евакуйовану з Східньої Пруссії та своїх знайомих: Кашаловського Юхима, Подомарьова Івана і Катерину. Регенсбург, Видавництво «Слово». (1—3)

Чагіця Андрія та Павла (раніш були в Врємені), розшукує сестра Ганна, Регенсбург, Адм. «Слово». (1—1)

П. Бермес Филип (перебував в околиці Пассау), прошу негайно згодитися у мене, Юрій Теодорович, Народна школа — Регенсбург, Оселя. (1—1)

Софія Мелінська-Безпалко, пошукує родину Гичків, Федоровичів і проф. Северина Левницького. Відомості про них прошу подавати на адресу Адм. «Слово», Регенсбург. (1—1)

Редакція часопису «Слово» купує Українську енциклопедію, малу советську енциклопедію та словники чужомовних слів. (1—4)

УВАГА!

Одержувати газету «Слово» поштою можуть лише ті передплатники, що сплачують готівкою вартість передплати та поштові з'ятки.

Ціна передплати становить разом з поштовим видатком 0,56 Р/М одне число.

Увага! Друки видавничого сектору «Слово» тимчасово виходять без кількох українських літер.

Адміністрація Спілки «Українське Мистецтво» приймає оголошення до змінення в газеті «Слово» по ціні:

1. Оголошення від установ, підприємств та інших закладів:
1 стор. 800 Р/М
1/2 стор. 400 ..
1/4 стор. 200 ..
1/8 стор. 100 ..
1/16 стор. 50 ..

2. Оголошення про розшуки та різні оповістки по ціні 2 Р/М за 1 раз.

Кількаразові оголошення по згоді. Адміністрація.